

Luka 7, 11- 30

Propovijed “Evandjelje po Luki”

napisao Danijel Dragaš 8.6.23.

1. Nakon stotnika, idemo u potpuno novi događaj, događaj se odvija u gradu zvan Nain. Isus intenzivnim tempom nastavlja svoju službu – kako je i rekao prije svojim sunarodnjacima; „*I drugim gradovima moram donesti Radosnu vijest o kraljevstvu Božjem, radi toga sam i došao*“ – to Isus i čini, sljedeći na redu je grad Nain.

Pročitati tekst iz Biblije

2. (Luka 7, 11-17) Čitamo u tekstu da ga je pratilo mnoštvo ljudi, njegovi učenici kojima je broj rastao iz dana u dan, i ostali narod koji je bio zadivljen čudesima koja je Isus činio, a i njegovim učenjem. Ispred gradskih vrata Isus i njegovi pratitelji su susreli povorku ljudi koja je išla pokopati sina jedinca od majke koja bijaše „udovica“. Zašto je važno znati da je ona udovica? Da bi znali odgovor na to pitanje moramo se upoznati malo s tadašnjom kulturom i njezinim razmišljanjem. Naime ako ste bili žena u ondašnjoj kulturi, jedini način da budete zbrinuta socijalno kao ljudsko biće je bio da se udate. Kada ste se udali dobili ste svu zaštitu i ostale društvene privilegije koje su pripadale vašem mužu i njegovom prezimenu. Isto tako, ako niste imali muža, ako ste ostali udovica, slijedeći nasljednik koji se morao brinuti o vama je bio vaš najstariji sin, a ako slučajno niste imali sina, bili ste kao žena jako ranjivi. Vaš status u društvu kao udovica vam nije donosio kruh na stol. U današnje vrijeme nije tako, žene su danas poštovane sve više u svakom pogledu, u poslovnom sektoru, privatno, u političkim vodama, u religijskom svijetu...iskreno rečeno, danas ženi u zapadnom svijetu ne treba muškarac da bi bila zbrinuta. Ali tada je njezin život doslovno ovisio o milosti i dobroti njezinog muža. Drugim riječima, tadašnje društvo nije ohrabrialo žene da stvaraju karijeru u društvenim ustanovama koje su bile temelj jedne kulture. One su bile domaćice koje su se brinule o djeci i domaćinstvu, muškarac je bio taj koji se brinuo o društvenom statusu (novac, karijera, religijskim dužnostima...) svoje obitelji.

2.1. Ok, sada kada malo znamo o onome svijetu, možemo bolje razumjeti zašto se Isus sažalio nad tom udovicom, on je znao da zbog smrti njezinog sina jedinca, ona postaje ranjiva, ona postaje nezaštićena kao ljudsko biće. I zbog toga Isus odlučuje dignuti mladića iz mrtvih.

Ako se ne varam, mislim da je prvi od tri slučaja gdje Isus nekoga diže iz mrtvih, drugi slučaj je bio u događaju s predstojnikom sinagoge zvan Jair koji je zamolio Isusa da mu ozdravi njegovu kćer, i treći događaj je kada je Isus zvao Lazara svoga dragoga prijatelja da se digne i izađe iz grobnice u kojoj je bio zatvoren četiri dana. Kako god, Isus sada pred svima nazočnim diže mladića iz mrtvih, to je još jedan snažan znak da je Isus onaj za koga se predstavlja. Na kraju događaja vidimo da je reakcija mnoštva bila pozitivna, i da je njihovo svjedočanstvo odjeknulo po svoj Judeji i svoj okolini.

2.2. Ok, vratimo se na događaj, ono šta ja primjećujem ovdje je da se Isus sažalio nad „udovicom“. Vjerujem da Isus svojim postupkom pokazuje da njemu nije važno kojeg ste društvenog statusa, za razliku od stotnika koji je bio visokog društvenog statusa, udovica je bila obična žena koja sada spada u ranjivu skupinu nakon smrti svoga sina, ona je neznatna u očima svog društva...ali Isus ne gleda očima ondašnje kulture; „*On je stotnik, on nam je izgradio sinagogu, on zaslužuje da mu ozdraviš sina*“. U mislima Isusa, nitko ne zaslužuje Božju milost, ona se ne može zaslužiti visokim ili niskim statusom u društvu, Bog Otac daje milost kome hoće kada god hoće neovisno o tome kako društvo gleda na tu osobu, a tako je isto i Isus činio.

2.3. Ono šta bi istaknuo kao razliku između ta dva događaja je ovo: U stotnikovom slučaju gdje je ozdravio njegovog slugu jer ga je stotnik zamolio, Isus je to učinio prvenstveno jer je želio opet iznova srušiti uvjerenja farizejskog učenja u kojeg su njegovi slušatelji vjerovali, a to je; „*Samo mi, izabrani narod, potomci Abrahama, možemo baštiniti kraljevstvo Božje. A zašto samo mi? Zato jer naša putovnica gdje piše nacionalnost; "Židov", je ulaznica u kraljevstvo Božje*“. Dok je u slučaju udovice prvenstveno to Isus učinio jer se sažalio nad udovicom, on nije htio da ostane sama i ranjiva.

2.4. Kad smo već kod toga, pitam se; kako Isus zna da će mu Otac odobriti izlječenje nekoga tko nije direktno povezan s situacijom gdje Isus ima cilj srušiti uvjerenja farizejskog učenja? Znamo da je to bio jedan od glavnih planova koje je Bog Otac htio postići kroz svoga Sina. Ali u ovom slučaju Isus je neplanski susreo povorku u kojoj je sreo udovicu koja je ostala bez svog sina jedinca, sažalio se nad njom i njezinom teškom situacijom u kojoj se našla...i odlučio vratiti joj sina među žive. Šta želim reći?

2.5. Isus je naime znao zbog koje je svrhe došao, i kada se našao među farizejima koji su se protivili njegovom učenju on je bio siguran da će Bog Otac stati na njegovu stranu i znamenjima dokazati svima nazočnima da trebaju slušati njegovog Sina. Ali ovo je bilo drugačije, farizeja nema, ovdje Isus nema potrebu za znamenjima svoga Oca da bi dokazao da je njegovo učenje pravo, a od farizeja krivo. Ovdje je njegova empatija prema drugom ljudskom biću pokretač onoga šta želi učiniti. I zbog toga pitanje: kako je znao da će mu Bog Otac to odobriti? Ne znam, ali jedno je sigurno, nitko ne zna Boga Oca kao njegov Sin, nitko nije povezan s Bogom Ocem kao njegov Sin. I sve to Isusu daje mudrost kroz koju on brže i bolje odlučuje šta mu je činit u određenoj situaciji u kojoj se trenutno nalazi. Drugim riječima, iako je Isusova slobodna volja da djeluje direktno povezana sa voljom njegovog Oca, on u ovoj realnosti donosi odluke samostalno...bile one spontane ili planirane kroz neko vrijeme. Mislim da je to sve šta ću reći svezi ovog događaja, nastavljamo dalje s novim događajem u (Luki 7, 18 -20).

2.6. Čitamo da su učenici od Ivana Krstitelja izvještavali Ivana o službi Isusovoj. Gdje su odlazili izvještavati Ivana? Podsjetimo se, Ivan je završio u zatvoru od kralja Heroda zbog toga jer ga je pred narodom optužio da čini nemoralno djelo, djelo koje je protiv Jahve i njegovog Zakona, zbog toga ga je Herod odlučio strpati u zatvor...u namjeri da ga utiša naravno.

2.7. Ok, kada su učenici Ivanovi obavijestili Ivana o svemu šta Isus govori i čini, on im je rekao da odu nazad Isusu i da ga upitaju; „*Jesi li ti onaj koji treba da dođe, ili da nekoga drugog čekamo*“? Iskreno, osobno se čudim Ivanovom pitanju, pa on zna tko je Isus. Od malena je slušao o svjedočanstvu Marije koja je bila rodica njegove majke Elizabete. Njegov otac Zaharija mu je sigurno pričao o svom osobnom iskustvu s anđelom u Hramu. Možemo pretpostaviti da su se Ivan i Isus družili tokom odrastanja. Isto tako, ne vjerujem da su se Marija i Elizabeta samo taj put vidjele i poslije toga više ne. Iskustva koja su proživjele - čudesne trudnoće, pojava anđela, Zaharija ostaje nijem do rođenja svoga sina – su ih zasigurno još više zbližili. Vjerujem da su ostali u kontaktu dok su njihovi sinovi rasli, tako da, ako je netko trebao znati da Isus JE onaj koji je trebao da dođe, onda je to Ivan Krstitelj.

2.8. Zašto onda to pitanje, da li je Ivanova sumnja opravdana, je li Ivan izgubio vjeru u Isusa, šta se događa ovdje?

Neki biblijski učitelji tvrde da se ovdje ne radi o Ivanovoj sumnji, radije, Ivan je uvidio da njegovi učenici sumnjaju, i zbog toga je Ivan odlučio poslati ih nazad k Isusu zbog njih samih. Drugim riječima, Ivan šalje svoje učenike k Isusu s namjerom da učvrste svoju vjeru. To mi nema iskreno smisla. Vidimo da Isus nakon pitanja Ivanovih učenika, u 22. stihu ogovara; „*Idite i javite Ivanu što ste vidjeli i čuli*“. Zbog toga vjerujem da pitanje dolazi od Ivana, vjerujem da je Ivan taj koji sumnja. Ali ponovno govorim, to je Ivan Krstitelj, on je onaj koji je pripremao narod za dolazak Mesije, on je glasnik koji više u pustinji, on je onaj koji je svojim učenicima za Isusa rekao; „*Evo jaganjca Božjeg*“. Znači Ivan je do ovog trenutka bio posve siguran da je Isus Mesija, i sad odjedanput sumnja.

2.9. Ok, idemo sad polako, vjerujem da ovo nije znak Ivanove nevjere, podsjetimo se, Ivan je u zatvoru, Ivan zna da vjerojatno nikada neće izaći iz zatvora, pretpostavljam da Ivan isto tako zna da će biti pogubljen, i sve to skupa je u Ivanu postepeno gradilo osjećaj tjeskobe, depresije, straha, i zbunjenosti. On je u tamnici gdje ima puno vremena za razmišljanje, i tjeskoba ga dovodi do krivih i iracionalnih zaključaka. To je samo moja pretpostavka naravno.

3. E sad, zašto Ivan sumnja u Isusa, pa on zna za sva čudesa koja je Isus učinio, on je zasigurno čuo šta Isus poučava, u 18. stihu čitamo da su Ivanovi učenici obavještavali Ivana Krstitelja o svemu šta su vidjeli i čuli da Isus čini. Zar sve to nije dovoljno da Ivana - usprkos njegovoj nevolji u kojoj se nalazi - drži čvrsto u vjeri? Moj odgovor bi bio ovo: iako je ovdje Ivan donekle motiviran strahom i tjeskobom dok pita to pitanje Isusa, vjerujem da je djelomično njegova sumnja opravdana. A zašto to vjerujem? Pa Ivan je Židov, on je učen od malena da će Mesija tokom svog dolaska pokoriti njihove neprijatelje, da će Mesija osloboditi svoj narod od tlačitelja, i da će vladati vječno nad kraljevstvom Božjim koje mu je Otac pripremio od davnina gdje je uspostavio lozu kraljevsku s kraljem Davidom. Ivan je proučavao Toru, on zna kako izgledaju obećanja Božja, on zna kako je izgledao Mesija, to jest kralj koji je imao posebnu vezu s Jahvom. Kralj David je bio jedan od njih, ljubio je Božji Zakon svim srcem svojim, glasno je vikao i promovirao Božji Zakon da sav narod čuje, pisao je (Psalme) u čast Jahvi, bio je pravedna sudac, milost je iskazivao dok drugi nisu htjeli, ali isto tako on je bio veliki ratnik koji je pobio mnoge u ime Jahve, on je bio kralj koji je vodio svoj narod u bitku protiv neprijatelja njihovih, on je bio kralj na konju s mačem u ruci.

I kada Ivan Krstitelj zamišlja Mesiju u svojoj glavi, on vidi Davida. I zbog toga vjerujem da je sumnja od Ivana djelomično opravdana: „*Isuse, ja ne vidim da pripremaš vojsku, ja ne vidim da se ti spremaš za boj, boj koji će osloboditi tvoj narod od tlačitelja, ja ne vidim da ti dolaziš na konju s mačem u ruci da me izbaviš iz zatvora...i zbog toga te iskreno pitam: jesi li ti stvarno onaj koga smo čekali cijeli život, jesam li ja promašio svoju službu dok sam svima rekao da si ti taj koga smo čekali, trebamo li mi nekoga drugoga čekati*“?

3.1. Vjerujem da i sam Isus gleda na tu situaciju na način koji sam ja predložio iznad. Način na koji Isus reagira na pitanje od Ivana, odgovor koji mu daje...šta govori Isus o Ivanu svome narodu; da nema većeg od Ivana među onima koje su rodile žene...meni kao čitatelju daje na znanje da Isus ne kritizira Ivana zbog pitanja, vjerujem da Isus razumije od kud proizlazi Ivanovo pitanje, vjerujem da Isus razumije da se ovdje ne radi o nevjeri, on zapravo odgovorom ohrabruje Ivana da i dalje čvrsto ostaje stajati u vjeri koju već ima u sebi.

3.2. Ok, idemo vidjeti na koji način Isus ohrabruje Ivana, on njemu zapravo ne odgovara na pitanje direktno, on je samo nastavio činiti šta je i dosad činio, pred očima Ivanovih učenika on je ozdravljao mnoge od bolesti, od zlih duhova, i mnogim slijepima je vratio vid. Nakon toga je rekao Ivanovim učenicima da kažu slijedeće Ivanu, čitamo u 22. stihu: „*Idite i javite Ivanu što ste vidjeli i čuli: slijepi progledaju, hromi hodaju, gubavci se čiste, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromasima se propovijeda Radosna vijest. Blago onomu koji se zbog mene ne pokoleba*“!

3.3. Isus Ivana odvodi mu Pismo, točnije u proroka (Izaiju 29, 18-21; 35, 5-6 ; 61, 1). Ovi odlomci govore o spasenju Božjeg naroda, ali isto tako o Božjoj osudi nad njegovim narodom, točnije osudi nad onima koji neće na taj dan vjerovati u Božja obećanja. I sva ta obećanja će Bog sprovesti kroz JEDNOG, kroz svoga JEDINSTVENOG Sina koji će imati određene karakteristike koje se nalaze u opisu onoga šta će se događati tokom procesa gdje će Bog osloboditi svoj narod i blagosloviti ih. Stihovi u (Izaiji) daju jasnu sliku kako će izgledati onaj koji će osloboditi Božji narod od njihovog unutarnjeg duhovnog prokletstva, i kako će njegovo proklamiranje Radosne Vijesti biti popraćeno raznim i čudesnim znamenjima.

3.4. Isus govori Ivanu: „*Na to se fokusiraj Ivane, na ono šta piše u (Izaiji), zar ti ja i moja služba koju vršim ne opisuju ono šta je rečeno u (Izaiji), zar slijepi nisu progledali, zar invalidi nisu prohodali, zar bolesni nisu ozdravili?*

Jesu, i sam znaš da jesu, svjedočiš tome direktno, tvoji učenici svjedoče tome. Nemoj dozvoliti da tvoj strah i tjeskoba kontroliraju s tobom, koristi svoj razum, gledaj u dokaze koji su ispred tebe, stoj čvrsto u vjeri zbog toga. S druge strane, znam da ne izgledam kao kralj koji je došao spasiti svoj narod od tlačitelja njihovih, znam da ne jašem na konju s mačem u ruci, razumijem tvoju sumnju, i zato ti kažem, "blago" onome koji se zbog mene ne pokoleba, samo oni koji su "izabrani", samo oni kojima se blago, će usprkos svojim teološkim uvjerenjima - gdje očekuju nešto od mene šta im ja sada ne mogu dati – ostati čvrsto u vjeri. Drugim riječima, oni se neće pokolebati".

3.5. Zbog svega šta sam sve naveo iznad, želim reći ovo, Ivan je samo čovjek, svatko od nas bi se osjećao kao on u tim trenutcima, i zato vjerujem da su njegove reakcije potpuno normalne s obzirom u kojoj se situaciji nalazi. Ovo nije znak nevjere od strane Ivana. Njega je iskreno strah da je promašio svoju službu. Ali, on mora odlučiti kome će vjerovati na kraju, svojim očekivanjima, ili dokazima koje Isus nosi sa svojom službom.

3.6. Mnogo puta u našem životu će se dogoditi situacije gdje Isus ne ispunjava naša očekivanja. Zbog slike koju smo stvorili...kroz teološko učenje crkve možda, kroz naše krivo, ali iskreno krivo tumačenje Pisma, život će nas staviti u poziciju tjeskobe, straha, zbunjenosti...baš kao i Ivana Krstitelja - i zbog toga ćemo zavikati u sebi: „*Ali Isuse, zar nisi ti rekao da ćeš me zaštititi od nevolja, zar nisi rekao da si ti sve učinio za mene i da ja ništa ne moram, zar nisi ti moj Spasitelj zbog kojeg se ja sada ne trebam bojati ničega, itd., itd.*“ I potpuno je normalno da ćemo zavikati, da ćemo pitati Isusa ta pitanja, i Isus će nam odgovoriti kroz taj proces, zapravo...odgovara nam kroz ovaj događaj; „*Danijele, znam da ne ispunjavam tvoja očekivanja, ali gledaj dokaze, koristi razum, ponovno čitaj Bibliju, svim svojim srcem traži Boga da ti da odgovor zašto ti se događa to što ti se događai sadkada si prošao kroz taj procesponovno te pitam: jesi li kroz svoj hod s Bogom uvidio da je istina sve šta Biblija poučava, da li ti je ona odgovorila na najteža pitanja postavljena u povijesti čovječanstva, da li vidiš smisao u svemu šta ona poučava - zašto je stvorena ova realnost, za koga je stvorena, tko je zapravo Bog, tko sam ja, da li stvarno postoje dokazi da sam postojao ...a ja ti kažem da ih ima u izobilju Danijele.*

Sad, kada si dobio odgovor na sve sumnje, stoj čvrsto u vjeri zbog nade koju ti je Bog Otac obećao, a to je: Bog Otac ti je obećao da će život nakon tvog uskrsnuća biti onaj DOBAR i SAVRŠEN život, ovdje i sada, Bog Otac ti to ne obećaje. Blago tebi ako se ne pokolebaš, blago tebi ako te tvoja kriva teološka uvjerenja i tvoje nevolje ne učine nekim tko će me nakraju odbaciti, ponovno ti kažem, gledaj dokaze Danijel i stoj čvrsto u vjeri“.

4. Ok, idemo dalje s tekstom koji se nalazi u (Luki 7, 24 -30).

Čitamo da se Isus koncentrirao na mnoštvo nakon što su učenici od Ivana otišli. Šta je ponukalo Isusa da počne narodu govoriti o Ivanu? Da li je narod počeo međusobno mrmljati nešto protiv Ivana –zbog onoga šta je Ivan pitao Isusa – pa je Isus išao u obranu Ivana? Ili je Isus sam po sebi ponukan tim događajem htio iskoristiti situaciju da objasni tko je Ivan Krstitelj? Ne znam odgovor na to pitanje, ali vjerujem da je fokus Isusov bio da izvuče ideju koju je ionako htio prenijeti svome narodu, a to je; „*Zaista kažem vam, među onima koje su rodile žene, nema većeg od Ivana, ali najmanji u kraljevstvu Božjem veći je od njega*“.

4.1. Doći ćemo do te ideje, ali idemo polako od početka. Isus pitanjima želi narod navući da razmisle dobro tko je Ivan; je li Ivan u pustinji bio obučen u meke haljine? Nije, Ivan bio obučen siromašno, i jeo je skakavce dok je živio u pustinji. On nije bio plemić obučen u bogate haljine, to nose samo oni koji po dvorovima žive. Je li Ivan kao trstika koju vjetar njiše kako god hoće? Nije, Ivan je snažno i čvrsto proklamirao Božju poruku, nije se njihao kako su farizeji – kultura – (vjetar) htjeli da se njiše. Je li Ivan prorok? Je, Ivan je prorok, zapravo, on je veći od bilo kojeg Staro Zavjetnog proroka koji je postojao u povijesti. A zašto je veći? Zato jer ultimativno...svi proroci bi htjeli biti Ivan, u smislu, Ivan je glasnik koji je pripremao put za dolazak kralja, kralja zbog koga je cijela ova realnost stvorena. Ne postoji veća uloga u Božjem planu nakon uloge kralja nego Ivanova uloga, i zato bi svi stari proroci – bez razmišljanja – zamijenili svoju ulogu s Ivanovom. Zato je Ivan najveći među prorocima.

4.2. Ako je istina ovo šta sam naveo iznad, onda kada kaže dalje Isus; „*Zaista kažem vam, među onima koje su rodile žene, nema većeg od Ivana*“ – on misli ovo: u Božjem planu koji je osmislio za ovu realnost, nakon Isusove uloge, Ivanova uloga je druga po važnosti i veličini. Ne vjerujem da se ovdje radi o Ivanovoj moralnoj dobroti, ne vjerujem da Isus ovdje govori da je Ivan nakon njega bio najsavršeniji čovjek koji je hodao Zemljom.

Kao uopće mjeriti to? Postojalo je mnogo dobrih ljudi kroz povijest. Zbog toga vjerujem da se ovdje radi o ulozi u Božjem planu a ne o Ivanovoj moralnoj dobroti. Naravno, po izvještajima Biblije možemo zaključiti da je Ivan bio jako dobar i pravedan čovjek.

4.3. E sad, dolazimo do onoga najbitnijeg; „*Ali i najmanji u kraljevstvu Božjem je veći od Ivana*“. Vjerujem da Isus misli na ovo dok to govori: iako je Ivanova uloga najveća za sada i ovdje, znači ne postoji osoba koja je imala ili će imati nakon Isusa značajniju ulogu u ovoj realnosti – to zapravo nije ono šta je važno – važno je da li je Bog dao čovjeku ulogu da bude baštinik njegovog kraljevstva. Ako po Božjem planu nisi baštinik kraljevstva, onda ti sva slava koju si možda imao u ovom životu ne znači ništa. Isto tako, slavna uloga koju možda imaš ovdje ne određuje sigurnost da ćeš baštiniti kraljevstvo Božje. Ima mnogo ljudi koji su kroz povijest imali slavne uloge u ovom životu; glazbene zvijezde, glumci, sportaši, filozofi, umjetnici, političari, vladari, svećenici, pastori....ali to ne znači da će dobiti onu najslavniju ulogu zbog koje je ova realnost stvorena. A najslavnija uloga je biti baštinik kraljevstva Božjeg.

4.4. Želim reći još ovo, ima mnogo ljudi koji su nepoznati svijetu, o kojima se nisu pisale knjige, o kojima se nije govorilo u povijesnim knjigama, o kojima se nije učilo u učionicama, o kojima nisu pisali tabloidi, to su obični ljudi koji su živjeli svoje živote kroz povijest. Bili su dobri susjedi, dobri muževi, dobri sinovi i kćeri, dobre žene, dobre majke, to su ljudi koji su trpjeli ljudsku nepravdu, to su ljudi koji su šutjeli dok su ih napadali, to su ljudi koji su čak i svojim neprijateljima htjeli dobro, to su ljudi koji su zbog većeg dobra stavljali sebe na stranu, to su ljudi koji su sebe žrtvovali za druge...to su ljudi krotkog duha. Ali jednog dana će dobiti najslavniju ulogu koja im pripada po obećanju, i u kraljevstvu Božjem, o njima će se knjige pisati, o njima će se učiti u učionicama ja vjerujem.

4.5. Da ne zaboravim, vjerujem da su postojali, i postoje slavni ljudi koji bi svu svoju slavu dali ako treba samo da baštine kraljevstvo Božje, ima nešto u riječima jedne osobe; „ *I Rimski car, i bogat čovjek, i moćan čovjek žive samo iluziju da nešto posjeduju, samo JEDAN je stvarno vladar koji sve određuje i kojemu sve pripada...i neki od tih vladara tokom života, pogotovo kad im se život gasi, dođu do shvaćanja da to JE TAKO*“.

I zbog svega navedenog iznad, vjerujem da Isus ovo za kraj govori svome narodu: „*Ako ste izabrani, iako niste prorok, iako niste imali ulogu Abrahama, Mojsija, kralja Davida, Eve, Estere, Izaije, Jeremije, vi ste veći od svih njih, jer najmanji u kraljevstvu Božjem je dobio ulogu koja sve uloge u ovoj realnosti nadmašuje u svakom pogledu*“.

5. (Luka 7, 29 – 30) Čitamo da je narod - i carici - poslušao poruku od Ivana, i zbog toga su primili blagoslov i obećanje da će biti baštinici kraljevstva Božjeg. Ivan je u svojoj poruci jako dobro znao kako izgleda Božja pravednost, on je razumio da su Židovi cijelu povijest izbjegavali svoga Boga i išli svojim putem, on je razumio da je dolazak Mesije uvjetovan njihovim pokajanjem i iskrenim vraćanjem ka svome Bogu. I tu poruku je proklamirao svome narodu, i oni koji su je prihvatili kao istinu, iskreno u svojim srcima, nakon toga su se krstili u vodi, tako da pred svima nazočnima pokažu - dok ih je Ivan krstio - da su spremni i voljni pokoriti se Ivanovoj poruci.

5.1. Vidimo u tekstu da je autor istaknuo da su čak i carinici to učinili, ali ne farizeji, njima ne treba oprost, oni su odavno počeli slijediti Božji Zakon, oni zaslužuju da budu prvi u redu kada se vrata za kraljevstvo Božje otvore i ljudi počnu ulaziti u njega, i zbog tog vjerovanja, oni su zapravo mrzili Ivanovu poruku. Drugim riječima, oni su mrzili na koji ih je način njihov Bog htio spasiti.